

DECIZIE

11 ianuarie 2017

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit
al Curții Supreme de Justiție

în componență:

Președintele,

Judecătorul:

Judecătorii:

Iulia Sîrcu

Mariana Pitic, Nicolae Craiu

Ion Druță și Sveatoslav Moldovan

examinând recursul declarat de întreprinderea cu capital străin „MGH Ground Handling” societate cu răspundere limitată, în pricina civilă la cererea de chemare în judecată depusă de avocatul Rogac Andrei și întreprinderea cu capital străin „MGH Ground Handling” societate cu răspundere limitată împotriva societății pe acțiuni „Compania Aeriană „Sibiri” cu privire la încasarea venitului ratat și cheltuielilor de judecată, împotriva deciziei Curții de Apel Chișinău din 02 august 2016, prin care s-a respins apelul declarat de întreprinderea cu capital străin „MGH Ground Handling” societate cu răspundere limitată și s-a menținut hotărârea Judecătoriei Centru mun. Chișinău din 18 februarie 2016, prin care acțiunea a fost respinsă

c o n s t a t ă:

Prin mandatul din 16 iunie 2015 avocatul Rogac Andrei a fost împuternicit de întreprinderea cu capital străin „MGH Ground Handling” societate cu răspundere limitată să-i acorde asistență juridică în instanța de judecată cu dreptul de a semna și depune cerere de chemare în judecată (f.d. 18, vol. I).

La 17 iunie 2015 avocatul Rogac Andrei și întreprinderea cu capital străin „MGH Ground Handling” societate cu răspundere limitată au depus cerere de chemare în judecată împotriva societății pe acțiuni „Compania Aeriană „Sibiri” cu privire la încasarea venitului ratat și cheltuielilor de judecată.

În motivarea cererii de chemare în judecată au indicat că genul de activitate al întreprinderii cu capital străin „MGH Ground Handling” societate cu răspundere limitată este deservirea la sol a aeronavelor, având în acest sens certificatul de deservire la sol nr. 022 din 12 septembrie 2012 eliberat de Autoritatea Aeronautică Civilă.

La 19 aprilie 2013 întreprinderea cu capital străin „MGH Ground Handling” societate cu răspundere limitată și societatea pe acțiuni „Compania Aeriană „Sibiri” au încheiat Anexa B.1.0. – Locația, Serviciile și Taxele la Contractul Standard pentru Serviciile de Deservire la Sol conform ediției ianuarie 2004 a Asociației Internaționale a Transportatorilor Aerieni privind serviciile la Sol începând cu 22 aprilie 2013.

În temeiul acestui contract, întreprinderea cu capital străin „MGH Ground Handling” societate cu răspundere limitată s-a obligat să deservească la sol aeronavele pârâtului care vor ateriza/decola pe/de pe Aeroportul Internațional Chișinău, iar pârâtul să achite pentru aceste servicii în modul și cuantumul prevăzut de SGHA.

Raporturile dintre părți urmează a fi reglementate de Acordul Principal și Anexa A la contractul standard pentru serviciile de deservire la sol conform ediției ianuarie 2004 publicat de Asociația Internațională a Transportatorilor Aerieni în măsura în care nu sunt modificate de Anexa B semnată de părți.

Conform paragrafului 11 al contractului de deservire la sol, acesta este valabil pentru perioada de la 22 aprilie 2013 până la 21 aprilie 2016.

Conform art. 11.2 din contract, niciuna din părți nu are dreptul la reziliere cu excepția cazului când pârâtul termină operarea zborurilor pe Aeroportul Internațional Chișinău și în temeiul art. 11.7-11.9 al acordului principal.

La 27 februarie 2015 pârâtul a expediat întreprinderii cu capital străin „MGH Ground Handling” societate cu răspundere limitată scrisoarea nr. 10-206-12-15/00601, prin care a solicitat semnarea pe calea amiabilă a acordului de reziliere a contractului de deservire la sol din 22 aprilie 2013, începând cu 01 aprilie 2015.

Prin răspunsul din 05 martie 2015 întreprinderea cu capital străin „MGH Ground Handling” societate cu răspundere limitată a comunicat societății pe acțiuni „Compania Aeriană „Sibiri” că contractul de deservire la sol este valabil până la 21 aprilie 2016, că în cazul rezilierii unilaterale ilegale a acestuia va urma să achite prejudiciul în sumă de 500 000 Euro și care sunt consecințele monopolizării serviciilor de deservire la sol.

La 02 aprilie 2015 pârâtul a somat reclamantul că a primit de la societatea cu răspundere limitată „Avia Invest”, care este cesionarul Aeroportului Internațional Chișinău, informații că din cauza lucrărilor de reconstrucție și de modernizare a zonei de parcare a aeronavelor, terenurile închiriate de ambele companii de deservire la sol vor fi evacuate. Prin această adresă pârâtul a solicitat să confirme continuitatea serviciilor de deservire la sol, dacă această modernizare va afecta reclamantul și ce măsuri sunt întreprinse pentru asigurarea continuității serviciilor de deservire la sol.

Prin răspunsul din 07 aprilie 2015 a comunicat pârâtului că în privința refuzului societății cu răspundere limitată „Avia Invest” a fost pornită la 16 martie 2015 o investigație de către Consiliul Concurenței, iar în ședința Plenului Consiliului Concurenței din 24 martie 2015 societatea cu răspundere limitată „Avia Invest” a recunoscut că Master Planul de modernizare a aeroportului nu este gata și nu este aprobat de autoritățile relevante.

La 16 aprilie 2015 pârâtul a comunicat că societatea cu răspundere limitată „Avia Invest” prin adresa din 08 aprilie 2015 a informat despre neprelungirea contractelor de locațiune începând cu 01 mai 2015 și lipsa unor înțelegeri scrise cu reclamantul după această dată. Pârâtul a solicitat prezentarea garanțiilor în ceea ce privește continuitatea serviciilor după 01 mai 2015, în caz contrar va rezilia contractul de deservire la sol începând cu 01 mai 2015 prin semnarea unui acord adițional.

Prin răspunsul din 22 aprilie 2015 întreprinderea cu capital străin „MGH Ground Handling” societate cu răspundere limitată a comunicat pârâtului că garantează continuitatea serviciilor prestate în conformitate cu contractul de deservire la sol, că în temeiul art. 904 alin.(1) Codul civil, contractele de locațiune au fost prelungite tacit pe un termen nedeterminat și societatea cu răspundere limitată „Avia Invest” în ședința Plenului Consiliului Concurenței din 24 martie 2015 s-a angajat să ofere spații alternative și echivalente în caz de relocare.

Prin scrisoarea din 06 mai 2015 pârâtul a reziliat unilateral cu efect imediat contractul de deservire la sol din motivul inexistenței unei înțelegeri scrise în privința locațiunii spațiilor ceea ce pune în pericol continuitatea serviciilor prestate.

Prin adresa din 18 mai 2015 reclamantul a notificat pârâtul despre încălcarea prevederilor contractului de deservire la sol prin rezilierea unilaterală cu efect imediat a acestuia și că urmează să achite în termen de 10 zile prejudiciul material în mărime de 601 727 Euro.

Prin răspunsul la notificare din 08 iunie 2015 pârâtul a comunicat că pretenția cu privire la recuperarea prejudiciului este neîntemeiată, deoarece contractul de deservire

la sol a fost reziliat legal, reclamantul eșuând în prezentarea garanțiilor de executare corespunzătoare a contractului.

Întreprinderea cu capital străin „MGH Ground Handling” societate cu răspundere limitată închiriază de la societatea cu răspundere limitată „Avia Invest” suprafețe amenajate aflate în zona securizată a Aeroportului Internațional Chișinău în baza contractelor de locațiune nr. 78, 79 și 81 din 01 ianuarie 2014, care au expirat la 31 decembrie 2014, însă au fost prelungite pentru o perioadă nedeterminată în temeiul art. 904 alin. (1) Codul civil.

La 05 februarie 2015 întreprinderea cu capital străin „MGH Ground Handling” societate cu răspundere limitată s-a adresat Consiliului Concurenței invocând abuzul de poziție dominantă din partea societății cu răspundere limitată „Avia Invest” prin refuzul de a contracta.

La 16 martie 2015 Consiliul Concurenței a dispus inițierea investigației referitor la semnele abuzului de poziție dominantă în privința acțiunilor cu răspundere limitată „Avia Invest”.

În ședința Plenului Consiliului Concurenței din 24 martie 2015 societatea cu răspundere limitată „Avia Invest” s-a obligat să ofere spațiu alternativ în cazul în care spațiile închiriate vor fi afectate de reconstrucția peronului aeroportului.

Motivul invocat de societatea pe acțiuni „Compania Aeriană „Sibiri” pentru rezilierea contractului de deservire la sol nu se încadrează în temeiurile prevăzute de art. 11.7 – 11.9 din Acordul Principal.

Întreprinderea cu capital străin „MGH Ground Handling” societate cu răspundere limitată este în drept să solicite de la societatea pe acțiuni „Compania Aeriană „Sibiri” încasarea venitului ratat pentru perioada de la 07 mai 2015 până la 21 aprilie 2016 + 60 zile necesare pentru rezilierea unilaterală, în total 410 zile.

Întreprinderea cu capital străin „MGH Ground Handling” societate cu răspundere limitată deservea fiecare cursă a societății pe acțiuni „Compania Aeriană „Sibiri” în Aeroportul Internațional Chișinău, pentru care percepea taxele prevăzute de contract.

Conform orarului de zbor publicat de societatea pe acțiuni „Aeroportul Internațional Chișinău”, pentru perioada 29 martie 2015 – 24 octombrie 2015 pârâțul a operat câte trei zboruri pe zi care trebuiau să fie deservite de reclamant.

Solicită numirea unei expertize contabile care să răspundă la întrebările menționate și să calculeze venitul ratat.

Cer avocatul Rogac Andrei și întreprinderea cu capital străin „MGH Ground Handling” societate cu răspundere limitată încasarea de la societatea pe acțiuni „Compania Aeriană „Sibiri” a sumei ce va fi stabilită printr-un raport de expertiză contabilă cu titlu de prejudiciu cauzat sub formă de venit ratat și a cheltuielilor de judecată (f.d. 2-14, vol. I).

La 06 noiembrie 2015 avocatul Rogac Andrei a solicitat în interesele întreprinderii cu capital străin „MGH Ground Handling” societate cu răspundere limitată numirea unei expertize contabile care să fie efectuată de expertul Andrei Mălai inclus în Registrul de Stat al experților judiciari atestați cu obligația de a răspunde la întrebările:

- Care este suma prejudiciului sub formă de venit ratat al întreprinderii cu capital străin „MGH Ground Handling” societate cu răspundere limitată pentru perioada de la 07 mai 2015 până la 21 aprilie 2016 și încă 60 zile ca urmare a rezilierii anticipate a contractului de deservire la sol din 19 aprilie 2013 cu toate amendamentele ulterioare

în contextul în care societatea pe acțiuni „Compania Aeriană „Sibiri” operează 3 curse pe zi;

- Care este suma profitului net al întreprinderii cu capital străin „MGH Ground Handling” societate cu răspundere limitată pentru fiecare cursă deservită a societății pe acțiuni „Compania Aeriană „Sibiri” conform contractului de deservire la sol din 19 aprilie 2013 cu toate amendamentele ulterioare? (f.d. 169-171, vol. I).

Prin încheierea Judecătoriei Centru mun. Chișinău din 12 noiembrie 2015 s-a dispus efectuarea expertizei contabile, s-a încredințat efectuarea expertizei de către expertul Mălai Andrei, întrebările la care urmează să răspundă expertul urmează de stabilit după convocarea unei ședințe la care să participe expertul (f.d. 172-173, vol. I).

La 16 noiembrie 2015 avocatul Rogac Andrei a depus în interesele întreprinderii cu capital străin „MGH Ground Handling” societate cu răspundere cerere de concretizare a întrebărilor pentru expertul contabil solicitând ca expertul să răspundă la întrebarea: Care este suma prejudiciului sub formă de venit ratat al întreprinderii cu capital străin „MGH Ground Handling” societate cu răspundere limitată pentru perioada de la 07 mai 2015 până la 21 aprilie 2016 și încă 60 zile ca urmare a rezilierii anticipate a contractului de deservire la sol din 19 aprilie 2013 cu toate amendamentele ulterioare? (f.d. 177-178, vol. I).

La 02 decembrie 2015 întreprinderea cu capital străin „MGH Ground Handling” societate cu răspundere limitată a prezentat expertului contabil informațiile și documentele necesare pentru efectuarea expertizei contabile (f.d. 198-200, 201-245, vol. I),

Prin raportul de expertiză nr. 03/12 din 07 decembrie 2015 întocmit de expertul Andrei Malai din cadrul întreprinderii individuale „Malai expertize-consulting” s-a constatat că prejudiciul material al întreprinderii cu capital străin „MGH Ground Handling” societate cu răspundere limitată sub formă de venit ratat pentru perioada de la 07 mai 2015 până la 21 aprilie 2016 ca urmare a rezilierii unilaterale anticipate a contractului de deservire la sol din 19 aprilie 2013 de către societatea pe acțiuni „Compania Aeriană „Sibiri” fără a majora termenul cu 60 zile, deoarece valabilitatea clauzelor contractuale expiră a 21 aprilie 2016, este în mărime de **871 384,36** lei (f.d. 189- 197, vol. I).

La 17 decembrie 2015 avocatul Rogac Andrei a depus cerere de concretizare a pretențiilor solicitând încasarea de la societatea pe acțiuni „Compania Aeriană „Sibiri” în beneficiul întreprinderii cu capital străin „MGH Ground Handling” societate cu răspundere limitată a sumei de 1 159 959,7 lei cu titlu de prejudiciu cauzat sub formă de venit ratat, a taxei de stat în mărime de 34 798,8 lei și cheltuielilor pentru efectuarea expertizei în mărime de 10 000 lei (f.d. 30-31, vol. II).

Prin hotărârea Judecătoriei Centru mun. Chișinău din 18 februarie 2016 s-a respins cererea de chemare în judecată depusă de întreprinderea cu capital străin „MGH Ground Handling” societate cu răspundere limitată ca fiind neîntemeiată (f.d. 79, 85-96, vol. II).

La 01 martie 2016 avocatul Rogac Andrei și întreprinderea cu capital străin „MGH Ground Handling” societate cu răspundere limitată au declarat apel nemotivat împotriva hotărârii Judecătoriei Centru mun. Chișinău din 18 februarie 2016, iar la 25 aprilie 2016 apel motivat împotriva aceleiași hotărâri (f.d. 81-82, 100-110, vol. II).

Curtea de Apel Chișinău prin decizia din 02 august 2016 a respins apelul declarat de întreprinderea cu capital străin „MGH Ground Handling” societate cu răspundere limitată și a menținut hotărârea Judecătoriei Centru mun. Chișinău din 18 februarie 2016 (f.d. 207-216, vol. II).

La 29 septembrie 2016 întreprinderea cu capital străin „MGH Ground Handling” societate cu răspundere limitată a declarat recurs împotriva deciziei Curții de Apel Chișinău din 02 august 2016 solicitând admiterea acestuia, casarea ambelor hotărâri judecătorești și emiterea unei noi hotărâri de admitere a acțiunii.

În motivarea cererii de recurs întreprinderea cu capital străin „MGH Ground Handling” societate cu răspundere limitată a indicat că niciuna din condițiile prevăzute de contractul de deservire la sol care ar fi permis încetarea unilaterală a contractului nu a intervenit, părțile având posibilitatea încetării acestuia doar după împlinirea termenului pentru care a fost încheiat.

Articolul 736 Codul civil nu este aplicabil, deoarece condiția principală pentru ca acest temei de reziliere să fie incident este existența unor circumstanțe concrete, care, în mod rezonabil, dau temei de a considera că va exista o neexecutare esențială din partea celeilalte părți.

Instanța de apel eronat a reținut temei de reziliere a contractului punctul 11.9, deoarece acest punct reglementează în mod strict doar cazurile excepționale de exonerare de răspundere contractuală a părților și nu conferă intimatului dreptul de reziliere a contractului,

Răspunsul Autorității Aeronautice Civile nr. 1167 din 09 iunie 2015, prin care se menționează că serviciile de deservire la sol pot fi prestate și în lipsa spațiilor în zona de securitate cu acces limitat al aeroportului, confirmă că ar fi putut lua măsuri provizorii care i-ar fi permis să execute neîntrerupt obligațiile contractuale închiriind spații în afara zonei de securitate a aeroportului.

Venitul ratat ce urmează a fi încasat de la intimat este în mărime de 1 159 969,7 lei.

La examinarea pricinii în prima instanță a achitat taxa de stat în mărime de 34 798,80 lei, la examinarea în apel suma de 26 099,10 lei și în ordine de recurs suma de 17 399,4 lei, în total suma de 78 297,30 lei.

În conformitate cu art. 439 alin. (2) Codul de procedură civilă, după parvenirea dosarului, un complet din 3 judecători decide asupra admisibilității recursului, dispune expedierea copieii de pe recurs intimatului, cu înștiințarea despre necesitatea depunerii obligatorii a referinței timp de o lună de la data primirii acesteia. În cazul neprezentării referinței în termenul stabilit, admisibilitatea recursului se decide în lipsa acesteia.

Prin referința depusă la 28 noiembrie 2016 avocatul Vasile Josan în interesele societății pe acțiuni „Compania Aeriană „Sibiri” a solicitat respingerea recursului.

Completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție prin încheierea din 30 noiembrie 2016 a considerat recursul admisibil fără a prejudicia fondul și a dispus judecarea acestuia de către completul din 5 judecători.

În conformitate cu art. 441 Codul de procedură civilă, în cazul în care recursul este considerat admisibil, un complet din 5 judecători examinează fondul recursului.

În conformitate cu art. 442 alin. (1) Codul de procedură civilă, judecând recursul declarat împotriva deciziei date în apel, instanța verifică, în limitele invocate în recurs și în baza referinței depuse de către intimat, legalitatea hotărârii atacate, fără a administra noi dovezi.

În conformitate cu art. 444 Codul de procedură civilă, recursul se examinează fără înștiințarea participanților la proces.

Judecând recursul declarat de întreprinderea cu capital străin „MGH Ground Handling” societate cu răspundere limitată în limitele invocate pe baza materialelor din dosar și a referinței depuse de avocatul Vasile Josan în interesele societății pe acțiuni

„Compania Aeriană „Sibiri”, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție consideră că acesta este depus în termen, întemeiat și care urmează a fi respins cu menținerea deciziei instanței de apel și hotărârii primei instanțe din următoarele motive.

În conformitate cu art. 434 Codul de procedură civilă, recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărârii sau a deciziei integrale.

Curtea de Apel Chișinău a expediat la 22 august 2016 în adresa părților copia deciziei din 02 august 2016 (f.d. 217, vol. II).

Prin urmare, recursul declarat de întreprinderea cu capital străin „MGH Ground Handling” societate cu răspundere limitată la 29 septembrie 2016 este depus în termen.

În conformitate cu art. 445 alin. (1) lit. a) Codul de procedură civilă, instanța, după ce judecă recursul, este în drept să admită recursul și să caseze integral decizia instanței de apel și să trimită pricina spre rejudecare în instanța de apel în toate cazurile în care eroarea judiciară nu poate fi corectată de către instanța de recurs.

Din materialele pricinii rezultă că la 12 septembrie 2012 Autoritatea Aeronautică Civilă a eliberat întreprinderii cu capital străin „MGH Ground Handling” societate cu răspundere limitată certificat de deservire la sol de prestare a serviciilor în zonele de securitate cu acces limitat (f.d. 43-45, vol. I).

La 19 aprilie 2013 întreprinderea cu capital străin „MGH Ground Handling” societate cu răspundere limitată și societatea pe acțiuni „Compania Aeriană „Sibiri” au încheiat anexa B.1.0.- Locația, Serviciile și taxele convenite la contractul standard IATA privind serviciile la sol (f.d. 54-63, 48-53, vol. I).

În temeiul acestui contract întreprinderea cu capital străin „MGH Ground Handling” societate cu răspundere limitată s-a obligat să deservească la sol aeronavele societăți pe acțiuni „Compania Aeriană „Sibiri”, care vor ateriza și decola pe/de Aeroportul Internațional Chișinău.

La 18 iulie 2013 întreprinderea cu capital străin „MGH Ground Handling” societate cu răspundere limitată și societatea pe acțiuni „Compania Aeriană „Sibiri” au semnat amendamentul nr. 1 și nr. 2 la anexa nr. B.1.0 Locația, Serviciile și taxele convenite la contractul standard IATA privind serviciile la sol (f.d. 66-68, 69-71; 72-73, 74-75, vol. I).

La 24 decembrie 2013 întreprinderea cu capital străin „MGH Ground Handling” societate cu răspundere limitată și societatea pe acțiuni „Compania Aeriană „Sibiri” au semnat amendamentul nr. 3 la anexa nr. B.1.0 Locația, Serviciile și taxele convenite la contractul standard IATA privind serviciile la sol (f.d. 76-77, 78-79, vol. I).

La 01 ianuarie 2014 societatea cu răspundere limitată „Avia Invest” și întreprinderea cu capital străin „MGH Ground Handling” societate cu răspundere limitată au încheiat contractele de locațiune nr. 78/14-AR, nr. 79/14-AR și nr. 81/14-AR, prin care a transmis ultimei încăperea cu suprafața de 69 m.p., număr de inventar 2897, terenul tehnic (platforma) cu suprafața de 2 328 m.p., număr de inventar 289602 și alte bunuri situate pe bd. Dacia, 80/3 pentru perioada până la 31 decembrie 2014 (f.d. 102-104, 106-109, 114-117, vol. I)

Prin adresa din 27 februarie 2015, recepționată la 02 martie 2015, societatea pe acțiuni „Compania Aeriană „Sibiri” a solicitat întreprinderii cu capital străin „MGH Ground Handling” societate cu răspundere limitată de a considera anexa B.1.0.- Locația, Serviciile și taxele convenite la contractul standard IATA privind serviciile la sol ca fiind încetată la 01 aprilie 2015 în baza acordului comun, expediind alăturat amendamentul nr. 4 pentru semnare și sigilare (f.d. 80, 81, vol. I).

Prin răspunsul din 05 martie 2015 întreprinderea cu capital străin „MGH Ground Handling” societate cu răspundere limitată a comunicat societății pe acțiuni „Compania Aeriană „Sibiri” că nu sunt temeuri de a rezilia anexa nr. B.1.0 Locația, Serviciile și taxele convenite la contractul standard IATA privind serviciile la sol și că în cazul rezilierii ilegale a anexei, va fi obligată să recupereze prejudiciul sub forma venitului ratat (f.d. 82-83, vol. I).

Prin adresa din 02 aprilie 2015 societatea pe acțiuni „Compania Aeriană „Sibiri” a comunicat întreprinderii cu capital străin „MGH Ground Handling” societate cu răspundere limitată că societatea cu răspundere limitată „Avia Invest” în perioada anilor 2015-2016 planifică lucrări de modernizare a aeroportului Chișinău. A solicitat confirmarea prestării neîntrerupte a serviciilor în perioada de modernizare a aeroportului, comunicarea faptului dacă reconstrucția planificată de societatea cu răspundere limitată „Avia Invest” va afecta activitatea și care vor fi măsurile întreprinse pentru a asigura activitatea neîntreruptă de prestare a serviciilor (f.d. 86, vol. I).

La 07 aprilie 2015 întreprinderea cu capital străin „MGH Ground Handling” societate cu răspundere limitată a comunicat societății pe acțiuni „Compania Aeriană „Sibiri” că la 16 martie 2015 Consiliul Concurenței a inițiat o investigație în privința acțiunilor societății cu răspundere limitată „Avia Invest”, că ultima în ședința Plenului Consiliului Concurenței din 24 martie 2016 a comunicat că lucrările de modernizare nu au fost aprobate, că Consiliul Concurenței a solicitat acesteia garanții privind asigurarea neîntreruptă de prestare a serviciilor (f.d. 87-88, vol. I).

La 08 aprilie 2015 societatea cu răspundere limitată „Avia Invest” a comunicat societății pe acțiuni „Compania Aeriană „Sibiri” că la 26 martie 2015 a expediat întreprinderii cu capital străin „MGH Ground Handling” societate cu răspundere limitată acord cu privire la prelungirea termenului contractului de locațiune, însă nu a primit răspuns, că la 07 aprilie 2015 nu este încheiat contract de prelungire a contractului de locațiune (f.d. 92, vol. I).

La 18 aprilie 2015 societatea pe acțiuni „Compania Aeriană „Sibiri” a comunicat întreprinderii cu capital străin „MGH Ground Handling” societate cu răspundere limitată că societatea cu răspundere limitată „Avia Invest” a comunicat despre expirarea contractelor de locațiune a spațiilor aeroportului, despre lipsa unui acord înscris de prelungire a acestora. A solicitat până la 23 aprilie 2015 prezentarea unor garanții de asigurare a prestării neîntrerupte a serviciilor cu indicarea măsurilor concrete care ar asigura depășirea situației (f.d. 90, vol. I).

Întreprinderea cu capital străin „MGH Ground Handling” societate cu răspundere limitată la 22 aprilie 2015 a comunicat societății pe acțiuni „Compania Aeriană „Sibiri” că în temeiul art. 904 alin. (1) Codul civil al Republicii Moldova, contractele de locațiune se consideră încheiate pe o perioadă nedeterminată, că într-adevăr a refuzat semnarea acordurilor de prelungire a contractelor de locațiune pe termen scurt, deoarece intenționează încheierea acestora pentru o perioadă nedeterminată. A mai indicat că societatea cu răspundere limitată „Avia Invest” s-a obligat să asigure spații alternative și echivalente, fapt ce rezultă din răspunsul acesteia dat Consiliului Concurenței (f.d. 93-94, vol. I).

Prin somația din 06 mai 2015 societatea pe acțiuni „Compania Aeriană „Sibiri” a înștiințat întreprinderea cu capital străin „MGH Ground Handling” societate cu răspundere limitată despre rezilierea anexei nr. B.1.0 Locația, Serviciile și taxele convenite la contractul standard IATA privind serviciile la sol începând cu 07 mai 2015 (f.d. 97, vol. I).

La 18 mai 2015 întreprinderea cu capital străin „MGH Ground Handling” societate cu răspundere limitată a înaintat societății pe acțiuni „Compania Aeriană „Sibiri” pretenție cu privire la încasarea prejudiciului în mărime de 601 727 Euro (f.d. 98-99, vol. I).

Societatea pe acțiuni „Compania Aeriană „Sibiri” prin adresa din 09 iunie 2016 a comunicat întreprinderii cu capital străin „MGH Ground Handling” societate cu răspundere limitată că rezilierea anexei este legală și pretenția cu privire la încasarea prejudiciului material este neîntemeiată (f.d. 101, vol. I).

Întreprinderea cu capital străin „MGH Ground Handling” societate cu răspundere limitată a depus prezenta cerere de chemare în judecată, concretizată ulterior solicitând încasarea de la societatea pe acțiuni „Compania Aeriană „Sibiri” a sumei de 1 159 959,7 lei cu titlu de prejudiciu cauzat sub formă de venit ratat, a taxei de stat în mărime de 34 798,8 lei și a cheltuielilor pentru efectuarea expertizei în mărime de 10 000 lei (f.d. 2-14, vol. I, 30-31, vol. II).

Instanțele judecătorești au emis hotărârile sus-menționate.

Judecând pricina în ordine de recurs, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție a constatat că prima instanță și instanța de apel au examinat pricina cu aplicarea corectă a normelor de drept material și procedural.

În punctul 11.1, 11.2, 11.3 din anexa B.1.0.- Locația, Serviciile și taxele convenite la contractul standard IATA privind serviciile la sol încheiată între întreprinderea cu capital străin „MGH Ground Handling” societate cu răspundere limitată și societatea pe acțiuni „Compania Aeriană „Sibiri”, părțile au indicat că fără a ține cont de sub-articolele 11.4-11.5 din Acordul principal, prezenta Anexă B.1.0. va fi valabilă pentru o perioadă de 3 ani calendaristici între 22 aprilie 2013 și 21 aprilie 2016.

În timpul acestor 3 ani calendaristici între 22 aprilie 2013 și 21 aprilie 2016, nici una dintre părți nu are dreptul să rezilieze orice parte a acestui acord, cu excepțiile prevăzute în sub-articolele 11.7-11.9 din Acordul Principal, sau în cazul în care Transportatorul își va sista zborurile sale regulate spre Chișinău, oferind companiei de deservire o notificare prealabilă cu 60 zile înainte.

După expirarea perioadei de 3 ani (data semnării și 21 aprilie 2016), fiecare parte are dreptul să rezilieze prezentul acord expedind celeilalte părți o notificare prealabilă cu 60 zile înainte (f.d. 62, vol. I).

În punctul 11.8, 11.9 și 11.10 din Acordul Principal părțile au prevăzut că fiecare parte poate rezilia acordul și anexele sale oricând dacă cealaltă parte devine insolubilă, face o cesiune generală (acord de lichidare) pentru beneficiul creditorilor, comite acte de insolvență sau o cerere de declarare a insolvenței sau a reorganizării sau de reajustare a datoriilor este înregistrată de ea sau împotriva acesteia, cu condiția ca cererea să fie găsită justificată de autoritatea relevantă, sau dacă un receptor, administrator fiduciar sau lichidatorul întregii sau a majorității proprietății este numit sau a cerut acest lucru.

Ambele părți pot să fie scutite de obligații dacă o notificare promptă este dată celeilalte părți în ceea ce privește eșecul în executarea obligațiilor în temeiul acordului, dacă rezultă din următoarele cazuri:

- Litigii de muncă care implică stoparea totală sau parțială a lucrului sau întâzieri în executarea lucrului;
- - forța majoră sau alte cazuri care sunt în afara controlului fiecărei părți.

În cazul în care acest Acord sau o Parte a acestuia este reziliat prin notificare sau altfel, o asemenea reziliere va fi făcută fără prejudicierea drepturilor și obligațiilor dobândite înainte de reziliere (f.d. 4, vol. II).

Conform art. 733 Codul civil, contractul nu poate fi altfel rezolvit, reziliat sau revocat decât în temeiuri prevăzute de lege sau prin acordul părților.

Conform art. 736 Codul civil, partea care, reieșind din circumstanțe concrete, consideră în mod rezonabil că va exista o neexecutare esențială din partea celeilalte părți poate cere garantarea suficientă a executării corespunzătoare și poate să suspende pentru această perioadă executarea propriei obligații. În cazul în care garanția nu este prezentată într-un termen rezonabil, partea care cere garanții poate rezolvi contractul.

Din sensul normei de drept citate rezultă că legiuitorul a acordat unei părți contractante care are temei de a considera că cealaltă parte nu va putea sau nu va dori să execute contractul de a cere garanții și de a rezolvi unilateral contractul în cazul când garanțiile solicitate nu vor fi suficiente.

Pentru aplicarea acestei dispoziții nu este obligatoriu să existe o imposibilitate absolută pentru cealaltă parte de a executa obligația. Este suficient doar ca partea care cere garanții să aibă temei pentru a considera în mod rezonabil că cealaltă parte nu va vrea sau nu va putea să-și execute obligația în măsura în care va putea fi considerat că există neexecutare esențială, chiar dacă există alte indicii din care rezultă că aceasta va putea sau va vrea să-și execute obligația.

Partea îndreptățită să considere că va exista o neexecutare esențială are dreptul de a cere celeilalte părți garanții suficiente că obligația va fi executată în interiorul unui anumit termen. Dacă după expirarea termenului nu vor fi prezentate garanții sau în cazul în care garanțiile prezentate nu vor fi suficiente, partea care a cerut garanții poate rezolvi contractul.

Prin Raportul privind derularea și rezultatele concursului închis de selectare a concesionarului activelor Întreprinderii de Stat „Aeroportul Internațional Chișinău”, aprobat prin hotărârea Guvernului nr. 715 din 12 septembrie 2013, oferta depusă de Asociația Persoanelor Juridice „Avia Invest” a fost declarată câștigătoare cu dreptul de a încheia contract de cesiune a Aeroportului Internațional Chișinău.

Societatea pe acțiuni „Compania Aeriană „Sibiri” a solicitat întreprinderii cu capital străin „MGH Ground Handling” societate cu răspundere limitată garanții despre confirmarea prestării neîntrerupte a serviciilor în perioada de modernizare a aeroportului, comunicarea faptului dacă reconstrucția planificată de societatea cu răspundere limitată „Avia Invest” va afecta activitatea și care vor fi măsurile întreprinse pentru a asigura activitatea neîntreruptă de prestare a serviciilor până la 23 aprilie 2015 (f.d. 86, 92, vol. I).

În termenul acordat întreprinderea cu capital străin „MGH Ground Handling” societate cu răspundere nu a prezentat garanții credibile despre prestarea neîntreruptă a serviciilor de deservire la sol pe perioada modernizării aeroportului.

Simpla invocare a garantării obligațiilor asumate nu înlătură incertitudinile cu privire la imposibilitatea executării obligațiilor.

La baza rezilierii acordului societatea pe acțiuni „Compania Aeriană „Sibiri” a pus scrisoarea societății cu răspundere limitată „Avia Invest” din 08 aprilie 2015, prin care a comunicat că la 26 martie 2015 a expediat întreprinderii cu capital străin „MGH Ground Handling” societate cu răspundere limitată acord cu privire la prelungirea termenului contractului de locațiune, însă nu a primit răspuns, că la 07 aprilie 2015 nu este încheiat contract de prelungire a contractului de locațiune (f.d. 92, vol. I).

Conform art. 21 alin. (1) și (2) Legea aviației civile nr. 1237-XIII din 09 iulie 1997, alte activități în domeniul aviației civile se desfășoară numai în bază de certificat (autorizație) emis de Autoritatea Aeronautică Civilă.

Sub incidența alin.(1) cad:

a) toate activitățile de deservire la sol a aeronavelor (inclusiv activitățile de deservire a pasagerilor, bagajelor, mărfurilor și poștei, de alimentare a aeronavelor cu combustibil, de asigurare cu produse alimentare la bordul aeronavelor etc.);

b) activitățile de instruire și pregătire a personalului aeronautic;

c) activitățile desfășurate în zonele de securitate cu acces limitat ale aeroporturilor.

Ținând cont de specificul activității de prestare a serviciilor de deservire la sol a aeronavelor, de programarea în prealabil a curselor, de tichetele cumpărate, de lipsa unui aeroport de alternativă în municipiul Chișinău și în lipsa garanțiilor solicitate și probelor care ar confirma prestarea neîntreruptă a serviciilor de deservire la rol – contracte de locațiune valabile sau prelungite cu societatea cu răspundere limitată „Avia Invest”, societatea pe acțiuni „Compania Aeriană „Sibiri” a fost în drept să rezilieze unilateral contractul.

Nu constituie temei de admitere a recursului argumentul că contractele de locațiune dintre întreprinderea cu capital străin „MGH Ground Handling” societate cu răspundere limitată și societatea cu răspundere limitată „Avia Invest” au fost prelungite tacit

Or, întreprinderea cu capital străin „MGH Ground Handling” societate cu răspundere limitată în scrisoarea din 22 aprilie 2015 a comunicat societății pe acțiuni „Compania Aeriană „Sibiri” că prin scrisoarea din 27 martie 2015 adresată Consiliului Concurenței, societatea cu răspundere limitată „Avia Invest” a garantat oferirea spațiilor alternative pentru asigurarea deservirii neîntrerupte a serviciilor de deservire la sol (f.d. 93-94, vol. I).

Însă, societatea cu răspundere limitată „Avia Invest” la 27 martie 2015 a comunicat Consiliului Concurenței că examinează posibilitatea prelungirii contractelor de locațiune în vigoare, potrivit situației la zi din martie 2015 cu ambele companii de prestare a serviciilor de handling cu termenul de 3 luni. Activitatea de prestare a serviciilor de handling reprezintă o parte componentă a transportărilor aeriene, din care motiv va întreprinde toate măsurile necesare pentru a păstra amplasarea acestor companii pe teritoriul aeroportului. Lucrările de modernizare a Aeroportului Internațional Chișinău se efectuează fără întreruperea și sistarea activității operaționale și este obligată să asigure funcționalitatea aeroportului într-un mod cât mai eficient. A mai indicat că nu este unica întreprindere care deține suprafețe pe aerodrom disponibile pentru dare în locațiune, deoarece Întreprinderea de Stat Compania Aeriană „Air Moldova”, Întreprinderea de Stat „Moldaeroservice”, Întreprinderea de Stat „MOLDATSA”, compania aeriană „Renan” au în gestiune suprafețe disponibile neantrenate în procesul de producere pe perimetrul de securitate al Aeroportului Internațional Chișinău. Spre deosebire de societatea cu răspundere limitată „Avia Invest”, companiile menționate au posibilitatea de a da în locațiune suprafețele disponibile aflate în gestiunea lor, astfel punând la dispoziție garanții certe în vederea termenilor și a altor condiții contractuale, ceea ce la moment *nu pot garanta* reprezentanții administrației societății cu răspundere limitată „Avia Invest” (f.d. 95-96, vol. I).

Așadar, societatea cu răspundere limitată „Avia Invest” nu a garantat Consiliului Concurenței și întreprinderii cu capital străin „MGH Ground Handling” societate cu

răspundere limitată oferirea de spații alternative pentru asigurarea deservirii neîntrerupte a serviciilor de deservire la sol.

Mai mult ca atât, întreprinderea cu capital străin „MGH Ground Handling” societate cu răspundere limitată în răspunsul la 22 aprilie 2015 nu a anexat copia răspunsului societății cu răspundere limitată „Avia Invest” din 27 martie 2015.

Răspunsul societății cu răspundere limitată „Avia invest” din 08 mai 2016, prin care a comunicat întreprinderii cu capital străin „MGH Ground Handling” societate cu răspundere limitată că vor fi alocate în continuare spațiile pe teritoriul aerodromului, iar contractele de locațiune încheiate anterior vor fi prelungite la fel nu este temei de admitere a recursului (f.d. 122-123, vol. I).

Or, acest răspuns a fost emis deja după rezilierea unilaterală de către societatea pe acțiuni „Compania Aeriană „Sibiri” a contractului și la materialele pricinii lipsesc probe care ar confirma că a fost expediat în adresa pârâtului.

În afară de aceasta, Plenul Consiliului Concurenței prin decizia nr. APD-59 din 10 septembrie 2015 a constatat încălcarea art. 11 alin. (2) lit. c) al Legii concurenței nr. 183 din 11.07.2012 de către societatea cu răspundere limitată „Avia Invest” prin aplicarea unor condiții inechitabile întreprinderii cu capital străin „MGH Ground Handling” societate cu răspundere limitată căin raport cu întreprinderea „Aeroport Handling” societate cu răspundere limitată la prestarea serviciilor de locațiune și a aplicat societății cu răspundere limitată „Avia Invest” amendă pentru încălcarea art. 11 alin. (2) lit. c) al Legii concurenței nr. 183 din 11.07.2012 în mărime de 5 189 226,73 lei.

Plenul Consiliului Concurenței în decizia menționată a constatat că prin scrisoarea din 11 februarie 2015, compania aeriană S7 - Siberian Airlines a solicitat de la societatea cu răspundere limitată „Avia Invest” informații cu privire la data desfășurării lucrărilor planificate și la posibilele limitări care pot să apară pentru operarea zborurilor în legătură cu desfășurarea lucrărilor de reconstrucție, iar prin scrisoarea din 17 februarie 2015, ultima a comunicat că a fost luată decizia eliberării tuturor suprafețelor pe peron, ceea ce va aduce la evacuarea centrelor tehnice și a oficiilor companiilor de deservire la sol, ceea ce, la rândul său, ar putea crea incomodități operaționale în deservirea pasagerilor și aeronavelor companiei aeriene.

Prin adresa din 26 martie 2015 societatea cu răspundere limitată „Avia Invest” a propus spre semnare acorduri de prelungire a contractelor de locațiune până la data de 01 mai 2015.

Prin scrisoarea nr. 270 din 03 august 2015 întreprinderea cu capital străin „MGH Ground Handling” societate cu răspundere limitată a informat Consiliul Concurenței că, în urma lipsei unui acord scris cu societatea cu răspundere limitată „Avia Invest” cu privire la prelungirea contractelor de locațiune, a avut de suferit, deoarece s-a aflat în imposibilitate de a acorda careva garanții clienților săi referitor la continuitatea raporturilor contractuale.

Activitățile de concurență neloială admise de societatea cu răspundere limitată „Avia Invest” față de întreprinderea cu capital străin „MGH Ground Handling” societate cu răspundere limitată nu pot fi imputate societății pe acțiuni „Compania Aeriană „Sibiri”.

În decizia nr. APD-59 din 10 septembrie 2015 Plenul Consiliului Concurenței a mai constatat că în scrisoarea nr. 5/512 din 15 aprilie 2015 Serviciul de Informații și Securitate a comunicat că conducerea societății cu răspundere limitată „Avia Invest”, administrând societatea cu răspundere limitată „Aeroport Handling”, prestatoare a acelorași servicii ca și întreprinderea cu capital străin „MGH Ground Handling”

societate cu răspundere limitată, intenționează să o falimenteze și să o excludă pe ultima de pe teritoriul Aeroportului Internațional Chișinău, ca companie concurentă.

Societatea pe acțiuni „Compania Aeriană „Sibiri” nu este responsabilă pentru desfășurarea de către societatea cu răspundere limitată „Avia Invest” a activității în condiții de concurență neloială.

Prin urmare, instanțele de judecată corect au ajuns la concluzia că societatea pe acțiuni „Compania Aeriană „Sibiri” a fost în drept să rezilieze unilateral contractul.

Astfel, din considerentele menționate și având în vedere că instanța de apel și prima instanță au examinat pricina sub toate aspectele și au emis hotărâri legale, iar argumentele invocate de întreprinderea cu capital străin „MGH Ground Handling” societate cu răspundere limitată în cererea de recurs poartă caracter declarativ, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a respinge recursul și de a menține decizia instanței de apel și hotărârii primei instanțe.

În conformitate cu art. 445 alin. (1) lit. a), art. 445 alin. (3) Codul de procedură civilă, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție

d e c i d e

Se respinge recursul declarat de întreprinderea cu capital străin „MGH Ground Handling” societate cu răspundere limitată.

Se menține decizia Curții de Apel Chișinău din 02 august 2016 și hotărârea Judecătorei Centru mun. Chișinău din 18 februarie 2016, în pricina civilă la cererea de chemare în judecată depusă de avocatul Rogac Andrei și întreprinderea cu capital străin „MGH Ground Handling” societate cu răspundere limitată împotriva societății pe acțiuni „Compania Aeriană „Sibiri” cu privire la încasarea venitului ratat și cheltuielilor de judecată.

Decizia este irevocabilă din momentul emiterii.

Președinte, Judecătorul:

Iulia Sîrcu

Judecătorii:

Mariana Pitic

Nicolae Craiu

Ion Druță

Sveatoslav Moldovan